

בבא קמא ו

רבינא	רב אדא בר אהבה	רבא	אביי	
הכותל והאילן שנפלו לרה"ר והזיקו - פטור מלשלם; נתנו לו זמן לקוץ את האילן ולסתור את הכותל, ונפלו בתוך הזמן והזיקו - פטור, לאחר הזמן - חייב.	כל אלו שאמרו: פותקין ביבותיהן וגורפין מערותיהן, בימות החמה אין להם רשות, בימות הגשמים יש להם רשות, אף על פי שברשות, אם הזיקו - חייבים לשלם	בור המתגלגל ברגלי אדם וברגלי בהמה	אבנו סכינו ומשאו שהניחן בראש גגו ונפלו ברוח מצויה והזיקו	הצד השווה שבהן. לאתווי מאי?
אי דאפקרת, בין לרב בין לשמואל היינו בור! מאי שנא בור? דהזיקו מצוי ושמירתו עליך, הני נמי הזיקו מצוי ושמירתו עליך!	אי בהדי דקאזלי מזקי, כחו הוא!	אי דאפקרינהו, בין לרב בין לשמואל היינו בור! מאי שנא בור? שכן תחילת עשייתו לנזק ושמירתו עליך, הני נמי תחילת עשייתו לנזק ושמירתו עליך!	אי בהדי דקא אזלי קא מזקי, היינו אש! מאי שנא אש? דכח אחר מעורב בו וממונד ושמירתו עליך, הני נמי כח אחר מעורב בהן וממונד ושמירתו עליך!	אופציה ראשונה להבין את המקרה ודחייתה
אי דלא אפקרינהו, לשמואל דאמר כולם מבורו למדנו, היינו בור!	אלא בתר דניית, <ul style="list-style-type: none"> אי דאפקרינהו, בין לרב בין לשמואל היינו בור! מ"ש בור? דתחילת עשייתו לנזק וממונד ושמירתו עליך, הני נמי תחילת עשייתו לנזק וממונד ושמירתו עליך אלא דלא אפקרינהו, לשמואל דאמר כולם מבורו למדנו, היינו בור! 	אלא דלא אפקרינהו, לשמואל דאמר כולם מבורו למדנו, היינו בור!	ואלא בתר דניית, <ul style="list-style-type: none"> אי דאפקרינהו, בין לרב בין לשמואל היינו בור! מאי שנא בור? שכן תחילת עשייתו לנזק וממונד ושמירתו עליך, הני נמי תחילת עשייתו לנזק וממונד ושמירתו עליך! אלא דלא אפקרינהו, לשמואל דאמר כולם מבורו למדנו, היינו בור! 	אופציה שנייה להבין את המקרה ודחייתה
לעולם דאפקרינהו, ולא דמי לבור, מה לבור שכן תחילת עשייתו לנזק, תאמר בהני שאין תחילת עשייתו לנזק? שור יוכיח! מה לשור שכן דרכו לילך ולהזיק; בור תוכיח! וחזר הדין.	לעולם דאפקרינהו, ולא דמי לבור, מה לבור שכן שלא ברשות, תאמר בהני דברשות? שור יוכיח! מה לשור שכן דרכו לילך ולהזיק; בור תוכיח! וחזר הדין.	לעולם דאפקרינהו, ולא דמי לבור, מה לבור שכן מעשיו גרמו לו, תאמר בהני שאין מעשיו גרמו לו? שור יוכיח! מה לשור שכן דרכו לילך ולהזיק; בור תוכיח! וחזר הדין, לא ראי זה כראי זה	לעולם דאפקרינהו, ולא דמו לבור, מה לבור שכן אין כח אחר מעורב בו, תאמר בהני שכח אחר מעורב בהן? אש תוכיח! מה לאש שכן דרכו לילך ולהזיק; בור תוכיח! וחזר הדין.	מסקנה

כשהזיק חב המזיק.

קנשי: חב המזיק, חייב המזיק מיבעי ליה!

תירוץ: אמר רב יהודה אמר רב: האי תנא ירושלמי הוא, דתני לישנא קלילא.

לשלם תשלומי נזק.

הבאת ברייתא:

ר' ישמעאל	ר' עקיבא						
דין מיטב	מיטב שדהו של ניזק ומיטב כרמו של ניזק						
קושי	אכל שמינה משלם שמינה, אכל כחושה משלם שמינה?						
תירוץ 1	אמר רב אידי בר אבין: הכא במאי עסקינן - כגון שאכל ערוגה בין הערוגות, ולא ידעינן אי כחושה אכל אי שמינה אכל, דמשלם שמינה. דחייה: אמר רבא: ומה אילו ידעינן דכחושה אכל - לא משלם אלא כחושה, השתא דלא ידעינן אי כחושה אכל אי שמינה אכל - משלם שמינה? המוציא מחבירו עליו הראיה!						
תירוץ 2	אלא אמר רב אחא בר יעקב: הכא במאי עסקינן - כגון שהיתה עידית דניזק כזיבורית דמזיק, <table border="1" data-bbox="1493 764 1770 862"> <tr> <td>מזיק</td> <td>ניזק</td> </tr> <tr> <td>עידית</td> <td></td> </tr> <tr> <td>זיבורית</td> <td>עידית</td> </tr> </table> ובהא פליגי: • רבי ישמעאל סבר: בדניזק שיימינן • רבי עקיבא סבר: בדמזיק שיימינן.	מזיק	ניזק	עידית		זיבורית	עידית
מזיק	ניזק						
עידית							
זיבורית	עידית						
מאי טעמא	נאמר דה למטה ונאמר דה למעלה, מה שדה האמור למעלה דניזק, אף שדה האמור למטה דניזק. שמות כב: ד' כ' יבְעַר אִישׁ שָׂדֵה אֹרְכָם וְשָׂלַח אֶת בְּעִירוֹ וּבְעַר בְּשָׂדֵה אַחֵר מִיֵּטֵב כְּרָמוֹ וְיִשְׁלַם אהני גזרה שוה ואהני קרא, • אהני גזרה שוה - כדקאמינא, • אהני קרא - כגון דאית ליה למזיק עידית וזיבורית ועידית לניזק, וזיבורית דמזיק לא שויא כעידית דניזק, דמשלם ליה ממיטב דידיה, דלא מצי אמר ליה תא את גבי מזיבורית, אלא גבי ממיטב.						
	<table border="1" data-bbox="1528 1166 1770 1289"> <tr> <td>מזיק</td> <td>ניזק</td> </tr> <tr> <td>עידית</td> <td></td> </tr> <tr> <td>זיבורית</td> <td>עידית</td> </tr> </table>	מזיק	ניזק	עידית		זיבורית	עידית
מזיק	ניזק						
עידית							
זיבורית	עידית						